

La nostra indignació

GEMMA CALVET | Actualitzada el 15/03/2011 00:00

L'emoció d'indignar-se davant la injustícia no constitueix una obvietat. Segurament nosaltres mateixos, pel que fa a l'entorn més proper, vivim amb una alta quota de capacitat de digerir conductes, accions o circumstàncies que no són les adequades. La dificultat en identificar nocivitat o inclús en assolir la nostra capacitat de reacció possible fan que el cercle de la convivència amb allò no tolerable es vagi ampliant a mesura que creixem. En aquesta dimensió de borreguisme o de pasturar ramat, s'acullen sovint els mitjans de comunicació per distorsionar la veritat o abaixar el llistó del missatge creant un context de banalització destructiu per a la comunitat, tal com descriu esplèndidament Joaquim Maria Puyal en el seu dens tractat *Aicnàlubma* sobre la nova televisió.

Reclama l'autor, amb una construcció republicana dels drets de les persones que conformen l'audiència, el dret a denunciar com a única sortida del laberint. Formula un interrogant essencial: "El pastor porta el ramat a les postures que convenen al ramat o a ell? El que passarà després ja ho sabem i els que ens guien políticament venen, cada cop més, la llana als negociants de l'audiovisual que hi fan la viu-viu. Els esquilats som nosaltres. Com sempre. Qui pensa en el receptor? Aquesta piràmide costarà de moure. Però només hi ha una manera. Moure-la des de la base, on som nosaltres. Enfront el deficient servei de comunicacions col·lectives, els receptors de les societats democràtiques actuen com a bens. Però som persones". Aquesta apel·lació a la nostra capacitat racional i de reacció tanca el llibre i obre una porta individual que coincideix amb altres portes vigents des del mateix discurs.

No pot ser fruit de la casualitat, sinó de la gran lucidesa dels dos autors, que el mateix tancament és el que adopta Stéphane Hessel en el llibre-pamflet titulat *Indigneu-vos*. Diu Hessel: "Apel·lem encara a una veritable insurrecció pacífica contra els mitjans de comunicació de masses que no proposen un altre horitzó per a la nostra joventut que el del consum de masses, el rebuig cap als més febles i cap a la cultura, l'amnèsia generalitzada i la competició prioritària dels tots contra tots". Indispensable. Més enllà del contingut, s'agraeix la seva gran aportació: el revulsiu cívic, la sotragada necessària.

Un home de 97 anys, fill de jueu, membre de la resistència, exdiplomàtic francès, solidari amb la causa palestina, preocupat pel futur dels joves. En la seva denúncia de la indiferència com la pitjor de les actituds i assimilant la indignació a la capacitat d'exercir resistència, Hessel, amb una mirada cap a l'actual context, aposta per superar els empresonaments ideològics del que van significar els dos blocs a la Guerra Freda. Delata el capitalisme pel que fa al sistema bancari i al mercat financer, i les enormes distàncies creixents entre rics i pobres. També reconeix el fracàs de les esquerres en promoure un canvi basat en part en l'horror de l'estalinisme. Hessel aposta per una resistència no violenta, llegat de Mandela i Luther King, en un món que ha sobrepassat la confrontació de les ideologies i el totalitarisme conquistador. Davant aquests plantejaments, és evident que vénen temps per generar respostes. La capacitat de la ciutadania en acceptar aquests reptes formulats per pensadors passa per la societat civil. Els reptes d'aquesta resistència com a articulació de la indignació exigeixen rigor, excel·lència i molta determinació en les dinàmiques col·lectives. La clau és la llibertat de posició o, el que és el mateix, la independència de partits polítics i interessos econòmics.

Una de les seves concrecions es tradueix en el debat sobre el model energètic. El terrible terratrèmol al Japó, expressió de la rotunda indignació del planeta Terra davant els abusos del sistema, ha generat milers de víctimes i ha posat en qüestió de nou l'energia nuclear. Fa mesos que diverses entitats i molts científics solvents estaven denunciant el gran afront dels interessos polítics i econòmics entorn a l'opció nuclear davant les energies renovables. Els cinc pressupòsits equívocs sobre l'energia nuclear que denuncien són que l'energia nuclear és neta, barata, fiable, necessària per frenar el canvi climàtic i imprescindible per fer front a la crisi dels combustibles fòssils que s'acosta. Aquesta campanya amb gran difusió publicitària gràcies al suport polític ha estat contestada per un informe de l'any 2009 que denuncia el maquillatge de les estadístiques dels reactors en funcionament i dels costos públics en la posada en marxa en els nous països. També han denunciat la retallada d'inversió en energies renovables malgrat ser les més adients.

Entitats com Greenpeace, la Fundació Terra o la Fundació Renovables consideren que és hora que s'informi bé. Davant la ineficàcia global en dissenyar una estratègia energètica solvent, els consumidors també tenim capacitat de reacció. Des de l'accés a la bona informació i exercint la indignació.

Tots els articles de:
Gemma Calvet

Follow @gcalvetbarot

**Sí: Mario Fernández. No:
Viviane Reding**

MÉS CONTINGUTS OPINIÓ

**Mireia Manzano: "Em fa
por l'engany. Que juguin
amb els nostres sentiments
i ens manipulin"**

**Calldetenes, manifestos i
samaritans**